

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: Mikołaj Dąbrowski

4przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań-Grunwald w Poznaniu – Magdaleny Machyńskiej

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2021 r.

sprawy **M. K.** i **E. K.** oskarżonych z art. 286 § 1 kk na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 8 kwietnia 2021 r. sygn. akt III K 1176/19

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od oskarżonych M. K. i E. K. solidarnie na rzecz oskarżyciela posiłkowego S. B. kwotę 840 złotych, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym,
3. Zasądza od oskarżonych M. K. i E. K. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, po połowie od każdego z nich, tj. po 10 zł i wymierza im opłatę za II instancję:
 - od oskarżonego M. K. w kwocie 380 złotych
 - od oskarżonej E. K. w kwocie 180 złotych.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 866/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

o.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K 1176/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
1.	M. K.	Oskarżony jest osobą niekaraną za przestępstwa. Uprzednie jego skazania uległy zatarciu.	Karta karna z danymi na dzień 22 października 2021 r.	k. 385
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1.	Karta karna	Dokument wydany w odpowiedniej formie przez upoważniony do tego organ, uzyskany przez Sąd Okręgowy drogą urzędową. Nie było podstaw do podważania wynikających z niego okoliczności, a

również żadna ze stron nie negowała jego autentyczności.

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2

Dowód

Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.

Zarzut

3.1.

Obraza przepisu art. 42 ust. 2 Konstytucji RP.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny

Rozpocząć trzeba było od wyjaśnienia, że odwoływanie się w ramach podnoszonych w środku odwoławczym zarzutów do – stosowanych wprawdzie przez sądy wprost – norm i aktów międzynarodowych wiążących Polskę oraz do ustawy zasadniczej jest niewłaściwe, jeżeli ich realizacja i tak następuje przez wyraźne i szczegółowe uregulowania kodeksowe. Powoływanie się na nie może być zasadne tylko jako

wsparcie zarzutu obrazy przepisów kodeksu albo w ramach zarzutu wykazującego wadliwą, sprzeczną w tymi normami, interpretację tych przepisów. Istotne jest przy tym, że Konstytucja RP nie nakłada na organy procesowe obowiązku ustanowienia każdemu oskarżonemu, który nie ma obrońcy z wyboru – obrońcy z urzędu, uznając jedynie prawo oskarżonego także do tzw. obrony formalnej, a nie obowiązek takiej obrony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., sygn. akt II KK 187/07, Lex nr 346465). Sąd Okręgowy widział potrzebę zwrócenia uwagi na powyższe, mając świadomość, że zgłoszenie tego zarzutu przez apelujących mogło wynikać z braku odpowiedniej wiedzy prawniczej oskarżonych, nie będących profesjonalistami w tej dziedzinie. Omówienie tego uchybienia zwiększało walory edukacyjne niniejszego uzasadnienia.

Zasadniczo zatem oskarżeni podniesione uchybienia winni powiązać z naruszeniem przepisu proceduralnego, tj. art. 6 kpk, w którym ustanowione zostało prawo do obrony. Apelujący w uzasadnieniu środka odwoławczego wspominają o prawie do obrony, jednak bez odniesienia do treści przepisu art. 6 kpk. Kontrola odwoławcza przeprowadzona pod kątem naruszenia wspomnianego przepisu proceduralnego nie potwierdziła jednak by Sąd Rejonowy Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu dopuścił się naruszenia prawa do obrony któregoś z dwojga oskarżonych. Nie mieli racji skarżący sugerując, że Sąd I instancji potraktował ich odmowę składania wyjaśnień do czasu rozstrzygnięcia wniosku o przyznanie im obrońcy

z urzędu jako odmowę składania wyjaśnień w całym postępowaniu. Analiza akt sprawy nie potwierdziła takiego stanu rzeczy. Znamiennym jest przy tym, że w trakcie rozprawy mającej miejsce w dniu 5 marca 2020 r. Sąd meriti najpierw umożliwił podsądnym przedstawienie dokładnie ich sytuacji finansowej i uwzględniając podane informacje przystąpił do rozpoznania złożonego przed rozprawą wniosku o przydzielenie obrońcy z urzędu, który ostatecznie nie został uwzględniony i odmówiono wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonych M. K. oraz E. K. w oparciu o przepis art. 78 § 1 kk. Dopiero po wydaniu postanowienia w przedmiocie złożonego przez podsądnych wniosku o przydzielenie dla nich obrońcy z urzędu Sąd Rejonowy przystąpił do przesłuchania M. K. i E. K.. Składając oświadczenie o odmowie złożenia wyjaśnień w trakcie przesłuchania mającego miejsce na rozprawie oskarżeni wiedzieli już, że ich wniosek o przyznanie obrońcy z urzędu nie został uwzględniony. Warto jeszcze zaznaczyć, że oskarżeni po wydaniu wspomnianego postanowienia nie wnioskowali o odroczenie rozprawy do czasu ustanowienia obrońcy z wyboru, czy też zakończenia ewentualnego postępowania zażaleniowego. Nie pozostaje obojętne dla kontroli odwoławczej twierdzeń apelujących to, że na kolejnych rozprawach, po wydaniu przez Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu postanowienia z dnia 26 marca 2020 r. (sygn. akt VIII Ko 514/20) o utrzymaniu w mocy postanowienia o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu, podsądni nie sygnalizowali w żaden sposób by chcieli złożyć

dodatkowe wyjaśnienia, chociaż mieli taką możliwość. W takim wypadku nie stwierdzono żadnego naruszenia przez Sąd Rejonowy regulacji odnośnie prawa do obrony. Podkreślić zatem trzeba, iż każdy z oskarżonych miał możliwość złożenia wyjaśnień w trakcie postępowania rozpoznawczego prowadzonego przez Sąd I instancji, jednak żaden z nich z tego prawa nie skorzystał. Bezzasadne jest czynienie z tego tytułu zarzutów pod adresem Sądu Rejonowego skoro odmowa składania wyjaśnień przed sądem była dobrowolną decyzją każdego z podsądnych. Godne zaakcentowania jest jeszcze to, że decyzja Sądu Rejonowego o odmowie przydzielenia obrońcy z urzędu dla oskarżonych poddana została kontroli odwoławczej i została ona utrzymana w mocy, o czym wyżej wspomniano, a więc postanowienie w tym przedmiocie uprawomocniło się. Sąd Okręgowy weryfikując tą materię przez pryzmat zarzutu odwoławczego nie znalazł podstaw by podważać poprawność decyzji podjętych w tym zakresie w Sądzie Rejonowym. Organ odwoławczy nie uznał też racji apelujących, którzy całkowicie gołosłownie podnieśli, że protokół rozprawy z dnia 5 marca 2020 r. nie odzwierciedlał rzeczywistego jej przebiegu. Należało tu też zauważyć, że podsądni nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń do treści protokołu rozprawy z dnia 5 marca 2020 r., nie wnosili o sprostowanie protokołu w czasie gdy sprawa była na etapie rozpoznawczym przed Sądem I instancji.

Ponadto, Sąd Okręgowy stwierdził, że odczytanie przez Sąd Rejonowy na rozprawie treści wyjaśnień oskarżonych złożonych w trakcie postępowania przygotowawczego

nie spowodowało żadnego naruszenia reguł proceduralnych. Takie rozwiązanie jest bowiem przewidziane wprost w treści art. 389 § 1 kpk.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na bezzasadność omówionego zarzutu. Zgłoszony wniosek nie był przy tym skorelowany z treścią zarzutu apelacyjnego albowiem nawet w wypadku potwierdzenia w postępowaniu odwoławczym, że doszło do naruszenia przez Sąd I instancji prawa do obrony nie byłoby możliwe wydanie w instancji odwoławczej orzeczenia reformatoryjnego sprowadzającego się do uniewinnienia oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu. Takie uchybienie skutkować by bowiem musiało uchYLENIEM wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.		
Lp.	Zarzut	
3.2.	Obraza przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 410 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez dowolną w miejsce swobodnej ocenę zgromadzonego	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

w sprawie materiału dowodowego, wyrazem czego było:

a) przyjęcie zeznań pokrzywdzonego za w pełni wiarygodne, logiczne i spójne, pomimo że jego zeznania zawierają wiele luk i niejasności w odniesieniu do kwestii związanych bezpośrednio z samym przebiegiem współpracy z oskarżonymi, w szczególności problemów pokrzywdzonego z uzyskaniem odpowiednich zezwoleń koniecznych do wykonania przez prowadzoną przez pokrzywdzonych spółkę (...) Sp. z o.o. inwestycji, które to problemy miały istotny wpływ na realizację przez oskarżonych budowy domku,

b) całkowicie bezkrytycznym podejściu Sądu Rejonowego do świadka – R. W. i jego motywacji, która miała go skłonić do złożenia obciążających oskarżonych zeznań, a czego wyrazem było m.in. przyjęcie, iż składając zeznania w niniejszej sprawie R. W. nie kierował się chęcią osiągnięcia własnych korzyści, nie kreował pozytywnego wizerunku swej osoby i nie mógł liczyć na osiągnięcie jakichkolwiek korzyści, podczas gdy w przypadku w którym jego zeznania byłyby zgodne z rzeczywistym stanem i dokumentami potwierdzającymi ten stan odpowiedzialność wobec pokrzywdzonego spoczywałaby właśnie na tym świadku,

c) brak obiektywizmu i bezstronności przy ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, czego przejawem jest odmienne traktowanie poszczególnych dowodów w sprawie, w szczególności wyraźne faworyzowanie przez sąd zeznań pokrzywdzonego przy całkowitym pominięciu przedłożonych przez

	oskarżonego dowodów z dokumentów – akt notarialny i protokół przekazania oraz wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym, a także pisma złożone w toku procesu.	
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>W pierwszej kolejności Sąd odwoławczy stwierdził, iż przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i uwzględniała w odpowiednim stopniu dyrektywy z art. 7 kpk, a więc zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Trzeba podkreślić, iż Sąd I instancji w treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia wyraźnie wymienił wszystkie dowody bądź ich części, którym przyznał przymiot wiarygodności, a także wyodrębnił te, które na przypisanie takiej cechy nie zasługiwały. Nie zabrakło też w uzasadnieniu wskazania powodów, które wpłynęły na takie a nie inne ukształtowanie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy po zapoznaniu się z aktami sprawy nie dostrzegł powodów aby w jakikolwiek sposób podważać słuszność przedstawionej w uzasadnieniu wyroku oceny materiału dowodowego.</p> <p>Konieczne jest jeszcze zwrócenie uwagi, że apelujący nie powołali żadnych konkretnych zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy czy doświadczenia życiowego, które miałyby zostać naruszone przez Sąd Rejonowy przy ocenie dowodowej. Apelujący</p>		

uchybień w tej kwestii łączyli de facto jedynie z tym, że okoliczności wynikające z dowodów, którym Sąd Rejonowy przyznał przymiot wiarygodności były odmienne od wyjaśnień podsądnych. Tymczasem podnoszenie zarzutu opartego jedynie na odmiennej ocenie dowodów dokonanej przez skarżącego, bez wskazania błędów natury faktycznej, logicznej, usterek w rozumowaniu, oparcia się na nieujawnionym materiale dowodowym albo oparcia się tylko na części materiału dowodowego, nie może prowadzić do podważenia wyroku Sądu I instancji. We wniesionej w niniejszej sprawie apelacji skarżący tak właśnie czynili, skoro przedstawili jedynie własną, odmienną od dokonanej przez Sąd I instancji ocenę dowodów, która jeszcze nie respektowała wymogu uwzględnienia całokształtu ujawnionych w sprawie okoliczności. Ten przewidziany w art. 410 kpk obowiązek dotyczy nie tylko sądu przy rozstrzyganiu konkretnej sprawy, ale także powinien być przestrzegany w środkach odwoławczych przez skarżących. Bez tego zawarte tam rozważania zawsze będą oceniane jako nieuprawnione, a więc i dowolne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., sygn. akt II KK 135/19, Legalis nr 1922670).

Nieudany zabieg okazała się zatem próba podważenia wartości dowodowej zeznań pokrzywdzonego S. B., które były jednym z istotniejszych dowodów stanowiących podstawę skazania małżonków K.. Analiza treści zeznań S. B. i zestawienie ich z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym przez Sąd Okręgowy nie ujawniły

żadnych nieprawidłowości w ocenie tego konkretnego dowodu. Wbrew odmiennym zapatrywaniom apelujących relacja pokrzywdzonego przedstawiona w toku postępowania przygotowawczego, jak i ta zaprezentowana na rozprawie nie zawierały żadnych niespójności, czy niejasności poddających w wątpliwość szczerść i prawdomówność świadka. Oskarżeni wytknęli też to, że pokrzywdzony w trakcie żadnego z przesłuchań nie wspominał o problemach z uzyskaniem odpowiedniego zezwolenia na postawienie na jego działce domku, który miała wykonać spółka prowadzona przez podsądnych. Tymczasem ta ostatnia okoliczność praktycznie nie miała znaczenia dla badania odpowiedzialności karnej M. K. i E. K.. W umowie zawartej z pokrzywdzonym Spółka z o.o. (...) zobowiązała się do wykonania domku L-35, w tym przeprowadzenia robót montażowych wraz z zapewnieniem materiałów i nadzoru technicznego nad montażem, które to prace zgodnie z umowy miały zostać zakończone do dnia 24 listopada 2016 r. Znamiennym jest, że w tej umowie z dnia 13 maja 2016 r. nie została ujęta kwestia dokonania przez inwestora zgłoszenia do odpowiedniego organu administracyjnego zamiaru postawienia na swojej działce domku o powierzchni nieprzekraczającej 35 m^(2). Zatem realizacja przedmiotu umowy nie była uzależniona od dokonania takiego zgłoszenia przez S. B.. Oskarżeni nie powoływali się również na tę okoliczność w korespondencji e-mailowej prowadzonej z pokrzywdzonym, a na konieczność

dokonania zgłoszenia wskazali dopiero składając wyjaśnienia we wszczętej przeciwko nim sprawie karnej. Nadmienić należy, że ewentualna odpowiedzialność za brak dokonania zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych przed przystąpieniem do wykonania domku obciążałaby tylko i wyłącznie właściciela działki, a więc S. B., a nie oskarżonych. W takim przypadku podsądni winni zrealizować swoje zobowiązania wynikające z zawartej umowy bez względu na to, czy ich klient dokonał odpowiednich zgłoszeń w trybie administracyjnym, czy też nie.

Ponadto, nie zostały uwzględnione przez Sąd II instancji zastrzeżenia oskarżonych odnośnie zeznań świadka R. W.. Ocena tego dowodu osobowego dokonana przez Sąd Rejonowy była bowiem prawidłowa, dokładna i zgodna z dyrektywami uregulowanymi w art. 7 kpk. Apelujący przedstawili wyłącznie swoje subiektywne, niczym nieoparte stanowisko, zgodnie z którym R. W. celowo złożył niezgodne z prawdą zeznania by uniknąć odpowiedzialności za zobowiązania spółki jako członek zarządu. W rzeczywistości zaś kwestia ewentualnej odpowiedzialności o charakterze cywilnym nowego członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. względem pokrzywdzonego nie miała żadnego znaczenia dla przedmiotowej sprawy karnej. Do zbycia udziałów rzeczonyj spółki i zmiany składu osobowego zarządu doszło bowiem kilka miesięcy po zachowaniach oskarżonych podjętych wobec pokrzywdzonego, które stanowiły przedmiot niniejszej sprawy. Sąd karny bada winę i sprawstwo podsądnych na moment popełnienia czynu zabronionego i

na tę samą chwilę oceniany jest zamiar sprawców. W związku z tym późniejsze zbycie udziałów w spółce (...) Sp. z o.o., a także rzekome przeniesienie wszystkich aktywów i pasywów na osobę R. W. pozostawało poza zakresem ścisłego zainteresowania organów orzekających w przedmiotowej sprawie. Mając to wszystko na względzie, Sąd Okręgowy zgodził się z organem niższej instancji, że R. W. nie miał powodów dla składania w niniejszym procesie zeznań niezgodnych z prawdą, skoro nie groziłaby mu za to odpowiedzialność karna. Poza tym świadek przedstawił okoliczności przejęcia spółki w sposób rzeczywisty i jego zeznania dodatkowo potwierdzały ustalony na podstawie innych dowodów fakt, że oskarżeni celowo wprowadzili S. B. w błąd co do faktycznego zamiaru i możliwości wywiązania się z umowy w celu doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przekazania im dwóch zaliczek. Apelujący w ramach negowania wartości dowodowej zeznań R. W. podnosili, że mógł on zwrócić pokrzywdzonemu pobrane przez oskarżonych zaliczki, gdyż zgodnie z przedstawionymi przez nich dokumentami R. W. uzyskał przy przejęciu spółki gotówkę w kwocie 150 tys. zł. Sąd Okręgowy ocenił te wskazania jako kolejną nieudaną próbę uwolnienia się przed małżonków K. od odpowiedzialności karnej. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że od momentu odstąpienia przez S. B. od umowy, co nastąpiło 17 stycznia 2017 r., do dnia sprzedaży udziałów w spółce (...) Sp. z o.o. R. W. , tj. 27 grudnia 2017 r., minął prawie rok. Oskarżeni mieli więc wystarczająco dużo czasu na dokonanie zwrotu pobranych zaliczek lub

też przekazania pokrzywdzonemu całości zakupionych za jego pieniądze materiałów budowlanych, czego jednak nie uczynili w najmniejszym nawet ułamku (choć twierdzili, że spółka dysponowała odpowiednim majątkiem), a zamiast tego zdecydowali się na sprzedaż udziałów w spółce innej osobie. Prowadzone z wniosku S. B. postępowanie egzekucyjne w stosunku do (...) Sp. z o.o. doprowadziło do ustalenia, że wspomniana spółka posiadała wiele nieuregulowanych zobowiązań, co doprowadziło do zbiegu szeregu postępowań egzekucyjnych i umorzenia ich jako bezskutecznych. Okoliczność ta potwierdza prawdziwość zeznań R. W., który opisał jak wyglądało przejęcie przez niego spółki (...) Sp. z o.o. i wskazał, że poza niewielką zapłatą nie otrzymał on od oskarżonych żadnych pieniędzy, ani też dokumentacji spółki.

Sąd II instancji za nietrafione uznał zarzuty apelacyjne wskazujące na brak obiektywizmu i bezstronności Sąd Rejonowego przy ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów. Kontrola odwoławcza nie doprowadziła do stwierdzenia takich uchybień. Wręcz przeciwnie, cała przeprowadzona ocena dowodów charakteryzowała się wysokim stopniem obiektywizmu i bezstronności organu meriti. Sąd I instancji w taki sam sposób podchodził do weryfikacji wiarygodności dowodów obrony oraz oskarżenia i dał wiarę jedynie tym z nich, które zasługiwały na to w świetle dyrektyw uregulowanych w art. 7 kpk.

Kontrola odwoławcza nie doprowadziła do potwierdzenia sugestii obrońcy jakoby w badanej

sprawie doszło do obrazy art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk, art. 410 kpk, czy też art. 424 § 1 pkt 1 kpk. Nie zaistniały w tej sprawie żadne niedające się usunąć wątpliwości, które należałoby rozstrzygnąć na korzyść E. K.czy M. K.. Podstawę wyroku stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Sąd I instancji uwzględnił zarówno okoliczności dla oskarżonych korzystne, jak i niekorzystne, a sporządzone uzasadnienie wyroku zawierało wszystkie elementy o jakich mowa w art. 424 § 1 pkt 1 kpk. Podkreślić należy, że bardziej szczegółowe ustosunkowanie się do omawianego zarzutu w części dotyczącej wymienionych wyżej przepisów nie było możliwe z uwagi na poprzestanie przez apelujących na ich wymieniu, bez uzasadnienia w czym konkretnie upatrywaliby naruszenia tych reguł procesowych.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i odpowiednio uwzględniała dyrektywy z art. 7 kpk. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła także naruszenia

<p>pozostałych wskazanych w apelacji przepisów proceduralnych. Nie było więc powodów by w toku postępowania odwoławczego ingerować w treść zaskarżonego orzeczenia</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.3.</p>	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk poprzez dokonanie oceny zgromadzonego materiału dowodowego bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego skutkującej przyjęciem, że oskarżeni mieli świadomość wyczerpania swoim zachowaniem znamion czynu zabronionego określonego w art. 286 § 1 kk oraz działali w zamiarze bezpośrednim popełnienia wskazanego czynu, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, że oskarżeni nie działali w zamiarze bezpośrednim popełnienia czynu zabronionego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zagadnienie prawidłowości przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy oceny zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego zostało kompleksowo omówione w pkt 3.2. i przedstawione tam stanowisko organu odwoławczego jest w pełni aktualne w odniesieniu do twierdzeń przedstawionych w ramach rozstrzyganego w tym miejscu zarzutu. Oskarżeni</p>		

ewidentnie dążyli do wykazania, że dowody znajdujące się w aktach sprawy nie pozwalały na ustalenie występowania po stronie każdego z podsądnych zamiaru bezpośredniego kierunkowego. Ich zdaniem w chwili zawierania umowy z S. B. oraz w momencie pobierania od niego drugiej wpłaty na poczet zamówionego domku nie mieli oni zamiaru wprowadzenia go w błąd co do zamiaru i możliwości realizacji zawartej w pokrzywdzonym umowie. Tymczasem to stanowisko oskarżonych było odosobnione i nie znalazło potwierdzenia w żadnym zasługującym na wiarygodność elemencie materiału dowodowego. Zatem wskazać trzeba, iż (...) Sp. z o.o. w rzeczywistości prowadzona wspólnie przez oskarżonych zawarła z oskarżycielem posiłkowym umowę, w której zobowiązała się do wykonania domku letniskowego. Pokrzywdzony zgodnie z umową wpłacił przy jej zawieraniu zaliczkę w kwocie 20.088 zł. Po pewnym czasie M. K. skontaktował się z S. B. i poinformował go, że domek może zostać wykonany we wcześniejszym terminie niż zostało to uregulowane w umowie, jednak uzależnił to od wpłacenia przez pokrzywdzonego kolejnej transzy – tym razem w kwocie 13.392 zł. Oskarżony M. K. zaledwie kilka dni przed upływem wyznaczonego z własnej woli wcześniejszego terminu przystąpienia do wykonania przedmiotu umowy ponownie skontaktował się z S. B. i przekazał, że jednak nie będzie możliwe wykonanie domku w tym czasie z uwagi na przebywanie w Szwecji i kłopoty z odbiorami (nawiasem mówiąc, oskarżeni składając wyjaśnienia w postępowaniu przygotowawczym powoływali się na pobyt w

Norwegii). Podobna sytuacja miała miejsce jeszcze jeden raz i wtedy M. K. mówił o przesunięciu terminu rozpoczęcia prac do dnia 7 stycznia 2017 r. Znamiennym jest, że do dnia dzisiejszego oskarżeni nie zwrócili pokrzywdzonemu pobranych od niego zaliczek w żadnej części, ani też nie przekazali mu materiałów budowlanych rzekomo zakupionych przez nich z pieniędzy otrzymanych od tegoż inwestora. Wszystkie wezwania do zapłaty i próby kontaktu podjęte przez oskarżyciela posiłkowego pozostały bez odpowiedzi. Zamiast uregulowania zobowiązań wobec pokrzywdzonego E. K. w dniu 27 grudnia 2017 r. sprzedała swoje wszystkie udziały posiadane w spółce (...) Sp. z o.o. R. W. i zrezygnowała z funkcji Prezesa Zarządu w tym podmiocie. Oskarżeni nie poinformowali nabywcy udziałów w spółce o sporze z S. B., ani też nie przekazali pokrzywdzonemu wiadomości o zawarciu umowy sprzedaży udziałów. Na podstawie treści zeznań R. W. można wręcz wnioskować, że wspomniana czynność prawna miała na celu uwolnienie się przez oskarżonych od odpowiedzialności za długi jakie zaciągnęli w trakcie prowadzenia Spółki z o.o. (...). Warto przy tym podkreślić, że już w dacie zawierania z pokrzywdzonym umowy na spółce tej ciążyły zadłużenia w wysokości kilkuset tysięcy złotych, o czym podsądni nie informowali oskarżyciela posiłkowego. Wszystko to razem daje jasny obraz, że zarówno w dniu zawarcia umowy i pobrania pierwszej zaliczki, jak i w dacie odebrania drugiej zaliczki M. i E.K. działali z zamiarem bezpośrednim kierunkowym wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd co

do zamiaru i możliwości wywiązania się z umowy na budowę domku letniskowego w celu doprowadzenia S. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 33.480 zł, a więc czynem ciągłym wyczerpali wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk. Natomiast linia obrony podsądnych wskazująca na utrudnienia w realizacji umowy po stronie pokrzywdzonego polegające na braku uzyskania odpowiednich zezwoleń na budowę jako nieuprawdopodobniona słusznie została przez Sąd I instancji odrzucona. Miała ona na celu jedynie uniknięcie przez oskarżonych odpowiedzialności karnej za czyn jakiego dopuścili się w dniach 13 maja 2016 r. oraz 25 lipca 2016 r. Warto tu zaznaczyć, że przy kolejnych przedłużeniach początkowego terminu realizacji umowy oskarżeni przed pokrzywdzonym nie powoływali się na tę okoliczność. Podobnie niezaskługujące na wiarę i niemiarodajne w świetle zeznań R. W. były przedstawiane przez oskarżonych powody sprzedaży spółki, ale jak już wyżej zaznaczono, dla bytu przestępstwa oszustwa zarzucanego oskarżonym, jako okoliczności które nastąpiły później, nie miały one decydującego znaczenia.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny w całości oparty na wiarygodnym materiale dowodowym dawał jasny wyraz tego, że każdy z oskarżonych swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie ustawowe znamiona zarzucanego im w akcie oskarżenia czynu.		
Lp.	Zarzut	
3.4.	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez brak odniesienia się przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia i nieuprawnione pominięcie przy ocenie materiału dowodowego dowodów ujawniających nieścisłości w zeznaniach pokrzywdzonego i świadka R. W. i rozbieżności między tymi zeznaniami i pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami: dokumenty związane ze zbyciem spółki przez oskarżonych na rzecz R. W., zeznania oskarżonych w postępowaniu przygotowawczym dotyczące niemożności wykonania przez nich zobowiązania w związku z brakiem uzyskania odpowiednich zgód przez pokrzywdzonego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

<p>Sąd Rejonowy w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia dostrzegł, rozstrzygnął i wyjaśnił wszystkie niespójności zachodzące pomiędzy poszczególnymi dowodami. Podkreślić trzeba, że w zeznaniach pokrzywdzonego i świadka R. W. nie było żadnych nieścisłości, o których wspominają w apelacji oskarżeni. Ponadto wiarygodności tych dowodów osobowych nie podważały w żaden sposób przedstawione przez podsądnych dokumenty dotyczące zmiany składu osobowego zarządu spółki (...) Sp. z o.o. Przesłuchany na rozprawie R. W. nie zaprzeczał by do dokonania takiej czynności doszło, przy czym przedstawiony przez niego obraz przekazania mu aktywów i pasywów spółki, nie odpowiadający treści protokołu przekazania z dnia 31 grudnia 2017 r., ukazywał faktyczny charakter przejęcia udziałów, jak przekonująco przyjął Sąd I instancji. Natomiast odnośnie rzekomej niemożności wykonania przez oskarżonych zobowiązania w związku z brakiem uzyskania przez pokrzywdzonego odpowiednich zgód budowlanych to ta część wyjaśnień oskarżonych zasadnie została oceniona jako niewiarygodna. Szerzej zagadnienie to zostało omówione w pkt 3.2. niniejszego uzasadnienia. Reasumując powyższe, sporządzone przez Sąd I instancji uzasadnienia zawierało wszystkie elementy, o jakich mowa w art. 424 § 1 pkt 1 kpk i nie wymagało uzupełnienia na etapie odwoławczym w trybie art. 449a § 1 kpk.</p>		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych	# zasadny	

od popełnienia zarzucanego im czynu.	# częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Nadmienić trzeba, że wskazany wniosek nie był skorelowany z zarzutem albowiem nawet gdyby rzeczywiście doszło do uchybień proceduralnych przy sporządzaniu uzasadnienia wyroku to nie stanowiłoby to podstawy do wydania w instancji odwoławczej orzeczenia o charakterze reformatoryjnym poprzez uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanego im przestępstwa. Co więcej, takie nieprawidłowości zgodnie z art. 455a kpk nie mogłyby stanowić nawet podstawy do uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, a jedynie zobowiązywałyby organ odwoławczy do uzupełnienia sporządzonego uzasadnienia wyroku w niezbędnym do wyrokowania zakresie.		
Lp.	Zarzut	
3.5.	Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżeni mieli świadomość wyczerpania swoim zachowaniem znamion czynu zabronionego określonego w art. 286 § 1 kk oraz działali w zamiarze bezpośrednim popełnienia wskazanego czynu, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	że oskarżeni nie działali w zamiarze bezpośrednim popełnienia czynu zabronionego.
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
Przedmiotowy zarzut stanowi powtórzenie omówionego już w pkt 3.2. oraz w pkt 3.3. zarzutu błędnej oceny dowodów. Znamienne jest przy tym, iż na uzasadnienie błędu ustaleń faktycznych lub naruszenie standardów swobodnej oceny bądź interpretacji dowodów nie wystarczy subiektywne przekonanie skarżącego o niesprawiedliwości orzeczenia, a konieczne jest wykazanie, że w zaskarżonym wyroku poczyniono ustalenia faktycznie nie mające oparcia w przeprowadzonych dowodach, albo że takiego ustalenia nie poczyniono, mimo że z przeprowadzonych dowodów określony fakt jednoznacznie wynikał, względnie wykazanie, iż tok rozumowania sądu I instancji był sprzeczny ze wskazaniami doświadczenia życiowego, zasadami logiki, czy wiedzy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa 173/19, Legalis nr 2480034). Sąd Okręgowy by nie powielać rozważań poczynionych wcześniej w pkt 3.2. oraz 3.3. ograniczy się w tym miejscu do wskazania, że zgromadzony materiał dowodowy, trafnie oceniony przez Sąd Rejonowy, dowodził jednoznacznie o popełnieniu przez oskarżonych E. K. i M. K. przypisanego im w zaskarżonym orzeczeniu przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 § 1 kk. Wyjaśnienia podsądnych, w których przeczyli oni swojemu sprawstwu	

<p>i winie zostały trafnie ocenione jako niewiarygodne, a przez to nie mogły stanowić podstawy dla ustaleń faktycznych w zakresie zachowań oskarżonych objętych aktem oskarżenia. Przeciwnie wskazania apelujących są całkowicie chybione i sprzeczne z wiarygodnym materiałem dowodowym.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy na podstawie bezbłędnie ocenionego materiału dowodowego niniejszej sprawy były prawidłowe. Dlatego kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła słuszności stanowiska oskarżonych o konieczności ingerencji w wyrok Sądu I instancji poprzez uniewinnienie ich od przypisanego im czynu.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	

<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powodem utrzymania wyroku w mocy jest całkowita niezasadność zarzutów apelacji wspólnej obojga oskarżonych, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji. Sąd II instancji ocenił przy tym z urzędu, że również orzeczenie o karze jest wyważone, sprawiedliwe i nie razi surowością w zakresie dotyczącym oskarżonego M. K.. Odnośnie zaś oskarżonej E. K. kara była wyjątkowo łagodna ale nie podlegała zmianie z powodu apelacji wyłącznie na korzyść (art. 434 § 1 kpk - zakaz reformationis in peius).</p> <p>W szczególności Sąd Okręgowy nie widział podstaw do ingerencji w wymiar kary orzeczonej względem M. K., mimo że zgodnie z aktualną treścią danych o karalności jest on osobą niekaraną albowiem wcześniejsze skazania uległy zatarciu. Uwzględnić tu należało wysoką naganność zachowania oskarżonego, który do dnia dzisiejszego nie zwrócił pokrzywdzonemu żadnych pieniędzy mimo upływu ponad 5 lat od czasu popełnienia przestępstw, a była to stosunkowo wysoka kwota (łącznie 33.480 zł) oraz postawę oskarżonego, który nie czynił żadnych starań w kierunku zwrotu pieniędzy i był bezkrytyczny co do swego postępowania. Świadczy to negatywnie o osobie podsądnego i nie pozwala na postawienie względem niego pozytywnej prognozy kryminologicznej, która jest niezbędnym elementem dla zastosowania względem sprawcy fakultatywnego środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk. Do sięgnięcia po karę o charakterze wolnościowym wobec tego podsądnego przeszkodą była prognoza co do oddziaływania takiej kary na oskarżonego. Zdaniem Sądu Okręgowego</p>	

<p>cele kary wobec sprawcy nie byłyby spełnione gdyby przestać na karze pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a w odbiorze społecznym rodziłoby przekonanie o bezkarności sprawcy tego dość wyrafinowanego oszustwa.</p> <p>Sąd Okręgowy ma świadomość istotnej dysproporcji pomiędzy karami orzeczonymi względem M. K. i E. K., jednakże z uwagi na kierunek wniesionego środka odwoławczego (wyłącznie na korzyść) pozbawiony był możliwości zaostżenia kary względem E. K., choć byłyby ku temu konkretne podstawy. Sąd II instancji nie ingerował też w zakresie orzeczonego w zaskarżonym wyroku środka kompensacyjnego, uznając, że w wypadku kiedy wydany przez sąd cywilny wyrok zasądający równowartość szkody dotyczył osoby prawnej tj. Spółki z o.o. (...), a nie oskarżonych osobiście, nie zachodziły przesłanki zastosowania klauzuli antykumulacyjnej z art. 415 § 1 kpk.</p>	
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.0.11.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	

<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>		
<p>1.1.</p>		<p># art. 439 k.p.k.</p>
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>		
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	<p>Zgodnie z art. 616 § 1 pkt 2 kpk do kosztów procesu należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Natomiast z art. 636 § 1 kpk wynika, że w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego, wniesionego wyłącznie przez oskarżonego lub oskarżycielka posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na ogólnych zasadach ten, kto wniósł środek odwoławczy.</p> <p>Ustanowiony przez oskarżyciela posiłkowego pełnomocnik, w odpowiedzi na apelację wniósł o zasądzenie od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów zastępstwa procesowego w</p>

	<p>postępowaniu odwoławczym. Wniosek ten podtrzymał na rozprawie apelacyjnej w dniu 27 października 2021 r. Przytoczone przepisy przemawiały za takim orzeczeniem. Wysokość kosztów została ustalona w oparciu o § 1 pkt 2, § 11 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 11 ust. 7 oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Zasadzenie nastąpiło solidarnie, co oznacza, że uiszczenie na rzecz pokrzywdzonego należności przez jednego z oskarżonych zwalnia drugiego od zapłaty.</p>
3.	<p>Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego ma on obowiązek ponieść koszty procesu. Koszty te zgodnie z art. 616 § 1 kpk obejmują: koszty sądowe na które składają się wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty. Natomiast art. 633 kpk stanowi, że koszty procesu przypadające od kilku oskarżonych sąd zasądza od każdego z nich według zasad słuszności, mając w szczególności na względzie koszty związane ze sprawą każdego z nich.</p> <p>Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonych M. K. i E. K. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze po połowie od każdego z nich tj. w kwotach po 10 zł (ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism, co wynika z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.)) i na podstawie art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 2 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył M. K. opłatę za II instancję w kwocie 380 zł, a E. K. w wysokości 180 zł.</p>

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak